فهرست مطالب

سپاس‌گزاری و تقدیر ۵

مقدمه مؤلف ۷

مقدمه ۱۱

فصل نخست: حقوق زن در قانون به زبان ساده ۱۳

۱. مهریه ۱۴

۲. نفقه ۲۱

۳. طلاق ۲۴

۴. ازدواج زن با افراد خارجی ۲۹

۵. ازدواج موقت (صیغه، عقد منقطع) ۳۱

۶. جرم و مجازات مرتبط با زنان ۳۴

۷. ملحقات حقوق زن ۴۱

فصل دوم: حقوق کودکان ۶۱

۱. تعریف حقوق کودکان ۶۲

۲. سرپرستی کودک ۶۳

۳. تنبیه کودک ۷۰

۴. کار کودکان..... ۷۲
۵. ازدواج کودکان..... ۷۳
۶. مراجع صالح به رسیدگی جرائم کودکان و نوجوان..... ۷۴
۷. کودکان معلول..... ۷۵
۸. ملحقات حقوق کودک..... ۷۷

فصل سوم: تغییر جنسیت ۸۵
۱. شرایط و مدارک تغییرات جنسی..... ۸۷
۲. آثار حقوقی تغییر جنسیت..... ۸۹
۳. افراد خنثی..... ۹۲
۴. اطلاعات پزشکی در مورد دو جنسی‌ها (ترنس)..... ۹۳

فصل چهارم: آیا کشتن سگ و یا گربه مجازات دارد؟..... ۹۷

مقدمه

در جامعه کنونی ما مسائل و مشکلات بسیاری میان مردم به ویژه بانوان و کودکان، در روند زندگی روزمره وجود دارد، از این رو نگارش قانون به زبان ساده برای عموم مردم خدمت ناچیزی است تا بانوان سرزمین من، کودکان عزیزم از احقاق حق خود بهره‌مند شوند به امید صلح و شادی میان مردم و تضیع نشدن حقوق مردم بزرگوار ایران.

موضوع کتاب :

۱- حقوق زنان در قانون

۲- حقوق کودکان در قانون

۳- حقوق دو جنسه‌ها در قانون

ای آن که طلب کار خدایی، به خودآ از خود بطلب، از تو جدا نیست خدا

اول به خدا گر به خدایی به خدا اقرار بیاری به خدایی خدا

فصل نخست:

حقوق زن در قانون به زبان ساده

۱. مهریه

پرسش‌هایی که درباره مهریه به ذهن می‌رسد و پاسخ درست بـه آنهـا راهگشـای مردم است عبارتند از؛

❖ **اگر زنی مهریه خود را به اجرا بگذارد و مرد توان پرداخت مهریه را نداشـته باشد آیا می‌شود از پدرشوهر مطالبه مهریه کرد ؟**

در صورتی مـی‌تـوان از پدرشـوهر مطالبـه مهریـه کـرد کـه در عقدنامـه رسـمی پدرشوهر ضامن پرداخت مهریه پسر شده باشـد وگرنـه اصـلاً نمـی‌شـود مطالبـه مهریه را کرد مگر اینکه پدرشوهر فوت کند و اگر ارثـی داشـته باشـد و بـه پسـر برسد زن می‌تواند مهریه خود را از سهم ارث همسرش طلب کند.

❖ **پرداخت مهریه با سکه جدید یا قدیم:**

اگر در زمان انعقاد عقد نکاحیه در عقدنانه به سکه جدید یـا قـدیم اشـاره نگـردد مرد مختار است که از هر نمونه‌ای که خواست پرداخت کند و الـزام بـه پرداخـت سکه جدید یا گران تر نیست و زن هم نمی‌تواند اعتراضی بکند.

❖ **اقسام مهریه:**

مهریه از جمله حقوق مالی زن است که پس از عقد نکاح به مالکیـت زن درآمـده به نحوی که در زمان حیات و ممات (مرگ) از شوهر دریافت می‌گردد.

۱- مهریه عندالمطالبه: یعنی هر زمانی که زن طلب کند مرد باید مهریه پرداخت کند.

۲- مهریه عندالاستطاعه: زمانی که استطاعت و توان مالی داشته باشد قابل پرداخت است.

۳- مهرالمثل: یعنی زمانی که مهریه مشخص نشده است و بین زن و مرد رابطه جنسی رخ داده باشد. با توافق طرفین مهریه پرداخت می‌شود. طبق قانون مدنی اگر تعیین مهریه به زن واگذار شود او نمی‌تواند بیشتر از مهرالمثل را معین نماید (در تعیین مقدار آن به زنان هم شان او مراجعه می‌شود)

۴- مهرالمتعه: یعنی زمانی که مهریه ذکر نشده باشد و شوهر قبل از نزدیکی طلاق بدهد باید مهرالمتعه به زن تعلق بگیرد (براساس شرایط مالی مرد در زمان عقد، توسط دادگاه تعیین می‌شود)

۵- مهر المسمی: مقدار مالی معین است که با توافق زوجین در هنگام عقد پرداخت می‌شود.

❖ **اقساط مهریه:**

بانوان محترم توجه داشته باشند که اگر مهریه را اجرا بگذارند و همسر توان پرداخت مهریه را با افزایش تورم مانند افزایش قیمت سکه نداشته باشد دادگاه درخواست مرد جهت طولانی کردن اقساط در پرداخت مهریه را می‌پذیرد و به

مرد کمک می‌کند. توجه داشته باشید هیچ وقت برای مبلغ مهریه که از طرف زوج به آنها پرداخت می‌شود برنامه ریزی نکنید.

در بسیاری از پرونده‌ها مشهود بود زن با این تفکر که با دریافت مهریه از همسر خود منزلی اجاره کند و یا خودرویی خریداری کند اما بعد از اتمام پرونده دادگاه به پرداخت اقساط و تعدیل مهریه به نفع مرد رای می‌دهد و زن مجبور می‌شود که در منزل پدر و مادر و بستگان و... سکونت کند.

❖ **خانم‌ها بعد از بخشیدن مهریه آیا می‌توانند مهریه خود را پس بگیرند ؟**

بانوان گرامی توجه داشته باشند در مواردی که در ادامه به آن اشاره می‌شود می‌توانند مهریه را پس بگیرند :

۱- اگر مهریه خود را بذل کردید یعنی بخشیدید می‌توانید دوباره پس بگیرید. البته تا پایان عده طلاق (یعنی ۳ ماه)

۲- اگر موقع طلاق باکره یا یائسه باشی تا قبل از خواندن صیغه طلاق می‌توانی پس بگیری چون عده نداری ولی اگر نوشته باشی ابراء نمودم یا صلح نمودم دیگر نمی‌توانی پس بگیری.

❖ **میزان توقیف حقوق مردان برای پرداخت مهریه زن:**

۱-کارمندان تا میزان $\frac{1}{3}$ خالص حقوق دریافتی

۲- اگر فرزند یا زن دوم داشته باشد $\frac{1}{4}$

۳- بازنشسته$\frac{1}{4}$ حقوق بازنشستگی

۴- از کار افتاده فقط $\frac{1}{4}$

۵- مشاغل آزاد : براساس گردش حساب مالی بانکی

براساس ماده ۹۶ قانون اجرای احکام در صورتی که کارمندان یا سازمان‌ها و موسسات مختلف دولتی یا غیردولتی، بعد از انجام طلاق دارای همسر جدید و فرزند باشد.$\frac{1}{4}$ از حقوق و مزایای آنها برای پرداخت مهریه کسر می‌گردد. اما اگر تنها زندگی کند و بچه همسر دوم نداشته باشد $\frac{1}{3}$حقوق کسر می‌گردد.

❖ در مهریه چه اموالی توقیف نمی‌شود ؟

۱- منزل مسکونی زوج (مرد) که در حد شأن ایشان باشد قابل توقیف نیست.

۲- خط تلفن همراه که با آن ارتباطات روزانه را برقرار می‌کند.

۳- یک ثانیه منزل متعارف زندگی برای یک زندگی معمولی

۴- کتب و ابزار علمی و تحقیقات علمی که فرد از آن استفاده می‌کند.

۵- وسایل و ابزار کاری که درآمد آن شخص می‌باشد.

۶- خودرویی که فرد با آن امرار معاش می‌کند مانند تاکسی

❖ حق طلاق در مقابل بذل مهریه

بانوان محترم توجه داشته باشید حق وکالت طلاق در مقابل بذل مهریه باید دارای چند نکته مهم و قانونی شد. اگر حق وکالت طلاق را گرفتید باید این نکات

از طرف همسرتان در وکالت نامه قید شود در غیر این صورت این وکالت نامه بی‌ارزش است و شما ضرر می‌کنید:

۱- وکالت نامه بلاعزل باشد.

۲- وکالت نامه مدت دار نباشد.

۳- حق توکیل به غیر را داشته باشد.

❖ آیا می‌شود مهریه را بعد از طلاق و ازدواج مجدد زن گرفت ؟

چنانچه زنی از مردی جدا شده باشد و در گواهی عدم امکان سازش تکلیف مهریه روشن نشده باشد و مهریه همچنان در ذمه مرد باقی باشد ازدواج‌های بعدی زن مانع از دریافت مهریه از شوهر قبلی او نمی‌شود و زن با درخواست مهریه می‌تواند از شوهر اول تقاضای مطالبه مهریه نماید.

❖ آیا مهریه بعد از مرگ شوهر قابل مطالبه است؟

مهریه بعد از فوت شوهر ساقط نمی‌شود و از ترکه و دارایی شوهر متوفی به زن پرداخت می‌شود و این بدین معناست که مهریه بخشی از تعهد مالی مرد است که بعد از فوت مرد از اموالی که نزد وارث و بازماندگان است باید پرداخت شود و دیون ممتازه است یعنی اول باید این دین پرداخت شود. اگر شوهر دارای یک همسر یا چند همسر باشد تمامی همسران شوهر می‌توانند دادخواست مطالبه مهریه را بعد از فوت شوهر کنند البته با داشتن شرایط لازم ولی اگر اموال

باقیمانده شوهر فوت شده کافی نباشد اولویت با همسر اول است و حتی زن بعد از دریافت مهریه می‌تواند جز ورثه شوهر هم باشد و از شوهر خود ارث ببرد.

❖ راه‌های فرار از پرداخت مهریه:

اگر مردی برای صرف اینکه مهریه همسرش را ندهد اموالش را به شخص دیگری منتقل کند مرتکب به جرم فرار از دین شده است. اما اگر این انتقال قبل از صدور حکم قطعی و یا در حین رسیدگی به پروسه باشد جرم نیست و زن نمی‌تواند از او شکایت کند.

❖ بخشیدن مهریه از طرف زن آیا حق طلاق را به او می‌دهد ؟

یک باور غلط در میان مردم رایج است که خانم‌ها فکر می‌کنند با بخشش مهریه می‌توانند حق طلاق بگیرند. ضرب المثل معروف که می‌گوید: مهرم حلال جانم آزاد یک باور غلط است تا این بخشش توسط مرد پذیرفته نشود زن حق هیچ گونه طلاقی را ندارد.

❖ مهریه باطل:

به مهریه‌ای گفته می‌شود که مالی نباشد، مانند زنی بگوید مهریه من دست و پای شوهرم یا یک کیلو بال مگس است یا مهریه‌ای که مجهول باشد مثل دو دانگ زمین یا یک ملک که هنوز وجود ندارد مهریه قرار دادن مال غیر مثلاً

ملکی که زوج هنوز به تملک خود در نیاورده و ملک پدر یا مادرش باشد مهریه فقط باید مال باشد مجهول و غیرمالی نباشد.

❖ خانم‌هایی که شوهرشان خارج از کشور است چگونه طلب نفقه و مهریه کنند ؟

زنانی که شوهرشان بعد از ازدواج به یک کشور خارجی مسافرت می‌کنند و همسر را ترک نموده و در آن جا سکونت کرده است و مرد ترک انفاق کند به لحاظ اینکه ترک انفاق یکی از جرائم مستمر است زن می‌تواند با مراجعه به دادسرا محل سکونت به رسیدگی بپردازد. طبق ماده ۷ قانون حمایت از خانواده زن می‌تواند در دادگاه محل اقامت خود مبادرت به تقدیم دادخواست در مورد دعاوی مدنی و خانوادگی نماید.

در صورتی که محل سکونت زن توسط شوهر انتخاب شده دادگاه محل سکونت خانم مثلاً بوشهر است ولی خانم شیرازی است به دادگاه خانواده بوشهر مراجعه می‌کند پس هر چند شوهر در خارج از کشور ساکن است اما زن می‌توان در دادسرای محل اقامت خود دعوای ترک انفاق را مطرح نماید.

اما اگر مرد اموالی در خارج از کشور به نام خود دارد برای اجرای حکم با سند رسمی لازم است که بین کشور ایران و کشور محل اقامت شوهر و محل وقوع اموال قرارداد تعاون قضایی منعقد شده باشد و این امر در قرارداد تصریح شده است.

۲. نفقه

نفقه فقط در عقد دائم است و در عقد موقت وجود ندارد مگـر اینکـه در عقد موقت نفقه را شرط کند، نکات مهم درباره نفقه عبارتند از:

❖ **پرداخت نفقه:**

تا زمانی که حکم عدم تمکین و نشوز زن صـادر نگـردد مـرد موظـف و ملـزم بـه پرداخت نفقه است اما گاهی حتی با وجود عدم اطاعت زن از شوهر باز هـم بایـد نفقه پرداخت شود یعنی زمانی که زن با مجوز قانونی از همسر خود تمکین نکند، زیرا طبق ماده ۱۱۱۵ قانون مدنی اگر زن این ادعا را اثبات کنـد، کـه در صـورت زندگی کنار همسر خود از نظر بدنی، مالی و یا شرافتی دچار ضرر و زیان می‌شود مجاز به عدم تمکین خواهد بود. در این حالت زن می‌تواند نسبت به جـدا کـردن منزل خود از مرد اقدام کند و همچنین مرد موظف به پرداخت نفقه است.

❖ **پندی به بانوان:**

در زندگی مشترک صبر را سرلوحه خود قرار دهید، آینده فرزندان خود را در نظر بگیرید و زود اقدام به کاری که باعث از بین رفتن کانون گرم خانواده مـی‌شـود را تا حد امکان انجام ندهید.

یکی از عوامل جدایی در خانم‌ها دوستانی هستند کـه خودشـان طعـم جـدایی را کشیده‌اند و عمداً یا عالماً دوست دارند که برای دیگران هم این اتفاق رخ دهد.
اکثر قریب به اتفاق این جدایی‌ها، مشورت کردن زن بـا دیگـران اسـت و اگـر بـا شوهر خود به راحتی و مهربان بودن و هم کلامی درد و دل کند مسیر جدایی‌هـا قطع می‌شود و خانم‌های محترم بدانند که جدایی، آسیب بزرگ اجتمـاعی اسـت که پس از مدت طولانی به آن دچار می‌شوند و به تنهایی از پس مشکلات زندگی بر نمی‌آیند و همان دوستانی که مشورت جدایی را دادند، حتی حاضر بـه کمـک کردن در زمان سختی‌ها نیستند. انسان همیشه به یک همدم و مشاور خوب نیـاز دارد. چه کسانی بهتر از خود زن و شوهر و یا پدر و مادر ....

❖ قهر کردن زن بدون دلیل قانونی:

اگر زن بدون دلیل قانونی از شوهر خود قهر کند یا منزل را ترک کنـد و وظـایف زناشویی را انجام ندهد برای مرد امتیازاتی و بـرگ برنـده‌ای ایجـاد مـی‌کنـد کـه شامل چنین مواردی است:
محروم شدن از نفقه و ایجاد حق ازدواج مجدد برای مرد را فراهم می‌کنـد و حـق طلاق از زن ساقط می‌شود. بانوی گرامی، اگر به هر دلیل و بـدون هرگونـه دلیـل قانونی منزل را ترک کنی و به خانه پدری برگردی، مرد مـی‌توانـد بـا درخواسـت عدم تمکین در صورت اثبات این امتیازات را برای خود فراهم سـازد. پـس توجـه

کن با تعقل و درایت بدون عصبانیت بر خود مسلط باش و حتی المقدور از طریق صلح و سازش به زندگی خود ادامه دهید.

❖ آیا نفقه شامل پول می‌باشد ؟

طبق ماده ۱۱۰۶ قانونی مدنی که مرد پرداخت کند. نفقه عبارت از مسکن، پوشاک، درمان و کلیه هزینه‌های زندگی طبق ماده ۱۱۰۷ قانون مدنی و نفقه فقط شامل پرداخت پول نیست و زوج باید تمام هزینه‌های زندگی را پرداخت کند.

❖ اگر مرد نفقه همسر و فرزند خود را پرداخت نکند:

طبق ماده ۵۳ قانون حمایت از خانواده: «هر کس با داشتن استطاعت مالی، نفقه زن خود را در صورت تمکین او ندهد یا از تأدیه نفقه سایر افراد واجب النفقه امتناع کند به حبس تعزیری درجه شش محکوم می‌شود» یعنی بیش از شش ماه تا دو سال حبس که البته این جرم قابل گذشت است و در صورت گذشت همسر یا فرزند بالغ، مرد مورد مجازات قرار نمی‌گیرد.

۳. طلاق

❖ **مراحل ثبت دادخواست طلاق چه یک طرفه چه توافقی:**

ابتدا در سامانه تصمیم در طلاق یک نوبت مشاوره می‌گیرند. بعد از اتمام جلسات مشاوره به دفتر خدمات قضایی مراجعه می‌کنند و دادخواست را ثبت می‌کنند بعد از آن منتظر جلسه دادگاه می‌شوند و بعد از صدور گواهی عدم سازش از طرف دادگاه به محضر رسمی ازدواج و طلاق می‌روند و طلاق خود را ثبت می‌کنند.

❖ **در زمان طلاق طلاهای زن مال چه کسی است ؟**

در زمان طلاق اگر مرد اثبات کند که این طلاها را به عنوان امانت یا سرمایه گذاری در اختیار زن قرار داده و زن اجازه استفاده از آنها را داشته طلا متعلق به زن نیست و یا به او هِبهِ داده است که هِبهِ به همسر قابل رجوع است و می‌تواند از زن پس بگیرد؛ ولی اگر مرد این موارد را اثبات نکند، طلاها متعلق به زن است.

❖ **موارد مهم در طلاق:**

بانوی گرامی در پرونده طلاق ممکن است تمام دلایل به نفع شما باشد ولی اگر یک سکه یا حتی یک گرم طلا یا مقداری از جهیزیه را بذل نکنید طلاق شما طلاق رجعی است و طلاق بائن نیست و زوج تا پایان مدت عده، حق رجوع دارد.